

המבקש:

מלכה מושיקו ת.ז. 033460346

ע"י ב"כ עו"ד אבנר גבאי (מ.ר. 20227)

מרחוב הרעות 7 כפר סבא

טל: 7664665 - 077 ; פקס: 2740912 - 072

ו/או עו"ד אייל שוורץ מרחוב היצירה 3 (בית ש.א.פ) רמת גן

טל: 03-6122012 ; פקס: 03-6122016

נגד

המשיבה:

מרכז הירידים והקונגרסים בישראל בע"מ ח-פ 520022229

משד' ישראל רוקח תל אביב מיקוד 69020

בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית

לפי הוראת סעיף 3(א) והוראת סעיף 1 לתוספת השניה

לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת כדלקמן:

(א) לאשר את התביעה אשר מוגשת ביחד עם בקשה זו במסגרת התיק העיקרי (להלן: "התובענה"), כתובענה ייצוגית, בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות").

(ב) להורות על מתן סעדים כמפורט להלן בבקשה זו.

ואלו נימוקי הבקשה :

מבוא ורקע עובדתי

1. כוונת המחוקק להגן על כבודם, חירותם וזכותם של אנשים עם מוגבלות להשתתף באופן שוויוני ופעיל בחברה בכל תחומי החיים, באה לידי ביטוי במספר דברי חקיקה, אשר העיקרי שבהם הוא חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח – 1998 (להלן: "חוק השוויון לאנשים עם מוגבלות").
2. אחת ממטרותיו העיקריות של חוק השוויון לאנשים עם מוגבלות, היא לתת מענה הולם לצרכיהם המיוחדים של אנשים עם מוגבלות, במטרה לאפשר להם לחיות את חייהם בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד, תוך מיצוי מלוא יכולותיהם.
3. על מנת שכוונת חוק השוויון לאנשים עם מוגבלות לא תהפוך לסיסמא ריקה מתוכן, עיגן המחוקק מספר זכויות לאנשים עם מוגבלות וביניהן, הזכות לפטור מתשלום בחניון ציבורי, במקומות ציבוריים שאין אליהם נגישות סבירה אחרת.
4. דא עקא : המשיבה מפרה באורח גס ובוטה את הוראות הדין ומחייבת עשרות אלפי נכים, לרבות נכי צה"ל, נפגעי פעולות איבה ונכים ניצולי שואה בתשלום דמי חניה בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידים בתל אביב.
5. מעשיה של המשיבה מקוממים במיוחד, בשים לב לעובדה כי המשיבה היא חברה בשליטה ובבעלות מלאה של רשות ציבורית – עיריית תל אביב.
6. התובענה הייצוגית היא, בראש ובראשונה כלי לקידום אינטרסים ציבוריים (ראה דברי החסבר להצעת חוק תובענות ייצוגיות, עמ' 257, הצעות חוק, 234 מיום 26 בינואר 2006). קידום השתלבותם של אנשים בעלי מוגבלות בחברה הישראלית והגנה על זכויותיהם, הם אינטרסים של החברה הישראלית בכללותה. ניהול התובענה דנא בדרך של תובענה ייצוגית, מהווה אמצעי אכיפה יעיל, הולם וראוי לאכיפת זכותם של חברי הקבוצה ולהרתעת המשיבה ולהרתעת גופים אחרים הפוגעים בזכויותיהם של אנשים עם מוגבלות.
7. אישור התובענה דנא כייצוגית עולה בקנה אחד עם מטרותיו של חוק תובענות ייצוגיות, שעניינן אכיפת הוראות הדין והרתעה מאכיפתו, והוא יסייע בהגשמת תכליותיו של חוק השוויון לאנשים עם מוגבלות.

א. הצדדים להליך

8. המבקש שירת כלוחם בחטיבת הצנחנים, נפצע במהלך אימון מבצעי במסגרת שירותו הצבאי, בין היתר, בברכיו והוכר כנכה צה"ל החל משנת 1997. בשל נכותו של המבקש ועל מנת להקל במעט על ניידותו, הותקן ברגלו מכשיר רפואי המייצב את ברכו. המבקש נאלץ להתהלך עם אותו מכשיר בקביעות. כמו כן, בברך שמאל של המבקש הותקנו קיבועי קבע באמצעות ברגי פלטינות העתק מתג החניה לנכה שהונפק למבקש מצורך לתצהירו כנספח מספר 1.
9. זאת ועוד: בשל נכותו של התובע ועל מנת להקל על ניידותו, הוא קיבל מרשויות המדינה, כמו נכים רבים אחרים, את הזכות לרכוש כלי רכב בפטור ממסים.
10. המשיבה היא חברה פרטית, בבעלות ובשליטה מלאה של עיריית תל אביב, העוסקת בהפעלה וניהול של מרכז הירידים בתל אביב, לרבות חניון מרכז הירידים.
11. מרכז הירידים המופעל על ידי המשיבה הוא מרכז התערוכות והירידים מהגדולים בארץ. שטחו הכולל של מתחם מרכז הירידים הוא כ- 300 דונם המגודרים באופן מלא. הכניסה אל מרכז הירידים אפשרית דרך שערי הכניסה בלבד, החסומים באמצעות עמדות שמירה. כניסת כלי רכב אל המתחם אפשרית רק לאחר תשלום דמי החניה בעמדות הבידוק. לרוב – הכניסה היא דרך שער הכניסה הראשית. לעתים, מופעלים על ידי מרכז הירידים שערי כניסה נוספים.
12. שטחי התצוגה במרכז הירידים פרוסים על 10 ביתנים מקורים בשטח כולל של כ- 15,000 מ"ר ובנוסף ישנם שטחי תצוגה לא מקורים בשטח כולל של כ- 40,000 מ"ר הפרוסים לצידו הביתנים.
13. מדי שנה נערכים במרכז הירידים בין 45 – 60 ירידים ותערוכות, במהלכם מבקרים במרכז הירידים כ- 2 מליון אנשים בשנה. בנוסף לתערוכות וירידים נערכים במרכז הירידים מדי שנה מאות אירועים שונים, מופעל בו אולם אירועים גדול ולונה פארק מהגדולים בארץ.
14. כמבואר לעיל, מרכז הירידים הוא מרכז גדול, מגודר והכניסה אליו היא דרך שער הכניסה הראשי. החניה במתחם מרכז הירידים אפשרית אך ורק בשני חניונים הנמצאים בתוך המתחם עצמו, הכוללים ביחד כ- 1,500 מקומות חניה. שני החניונים האמורים מופעלים ומנוהלים על ידי המשיבה.
15. חוק חניה לנכים, תשנ"ד – 1993 (להלן: "חוק חניה לנכים"), פוטר אנשים עם מוגבלות מתשלום בעד חניה במקום ציבורי, שהגישה הנגישה היחידה אליו לאדם עם מוגבלות היא דרך חניה במקום ציבורי הכרוכה בתשלום.
16. כפי שיבואר להלן, חרף הוראות הדין הברורות, המשיבה גובה דמי חניה בניגוד לדין מקבוצות גדולות של אנשים עם מוגבלות ובפועל, היא מחילה את הוראות הדין ביחס לקבוצה אחת קטנה של אנשים עם מוגבלות – נכים בעלי תג חניה כחול בלבד. קבוצות נכים אחרות, בעלי תג חניה מסוג

אחר, מופלים לרעה ובניגוד לדיון על ידי המשיבה ונאלצים לשלם לה דמי חניה בכניסה לחניונים המופעלים על ידי המשיבה במרכז הירידים.

ב. העובדות המצביעות על עילות תביעתו האישית של המבקש

17. ביום 3 באוקטובר 2009 הגיע המבקש עם רכבו למרכז הירידים על מנת לבקר בתערוכת ריהוטים 2009, שהתקיימה באותה עת במרכז הירידים. בפתח הכניסה למרכז הירידים הציג המבקש בפני השומר את תג החניה לנכה שברשותו, וביקש להחנות את רכבו באחד החניונים שבתוך מתחם מרכז הירידים.
18. השומר מטעם המשיבה הודיע למבקש, כי עליו לשלם מחיר מלא עבור החניה בתוך מרכז הירידים, שכן מרכז הירידים אינו מכיר בתג החניה לנכה שברשותו וכי מרכז הירידים מאפשר חניה חינם בתוך המתחם אך ורק לנכים בעלי תג חניה כחול.
19. המבקש הציג לשומר את עמדתו, לפיה יש ברשותו תג חניה לנכה כדין וכי הפטור מתשלום בעד חניה במקום ציבורי חל על כל נכה המחזיק תג חניה לנכה כדין, ולא רק על נכים בעלי תג נכה כחול. השומר הודיע למבקש, כי אלו הם הנחיות המשיבה ואם הוא חפץ להחנות את רכבו באחד החניונים שבתוך מתחם הירידים עליו לשלם דמי חניה מלאים בסך של 56 ₪. המבקש ביקש מהשומר בשער הכניסה לקרוא לאחראי הביטחון מטעם המשיבה, אך השומר התעלם מפניית המבקש והבהיר לו כי אלו הן הנחיות המשיבה.
20. למבקש לא נותרה כל ברירה והוא שילם למשיבה סך של 56 ₪ בגין החניה בחניון שבתוך מרכז הירידים.
- העתק הקבלה בדבר התשלום ששילם המבקש למשיבה בגין החניה במרכז הירידים מצורף לתצהיר המבקש התומך בעובדות בקשה זו ומסומן **כנספח 2**.
21. ביום 9 באוקטובר 2009 שב המבקש למרכז הירידים על מנת לרכוש מוצר אותו ראה באחת התערוכות במרכז. פעם נוספת נמסר לו, כי תג החניה לנכה שברשותו אינו מוכר על ידי המשיבה וכי הוא אינו זכאי להחנות את רכבו בחניון הנמצא בתוך המתחם.
22. המבקש פנה טלפונית למזכירות המשיבה, במטרה לברר אם אכן מדובר בעניין של מדיניות מכוונת של המשיבה או בטעות של השומר בכניסה. שתי עובדות של המשיבה הודיעו למבקש, כי אכן עמדת המשיבה היא שלא לפטור נכים בעלי תג חניה מתשלום בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידים, למעט נכים בעלי תג כחול. המבקש הבהיר לנציגי המשיבה את הוראות הדיון, אך אלו טענו כי אין כל פסול במדיניות המשיבה וכי מדובר בעניין פעוט וחסר כל חשיבות.
23. עובדות המשיבה אף הפנו את המבקש לאתר האינטרנט של המשיבה, שם מובהר כי החניה חינם היא אכן לנכים בעלי תג כחול בלבד.

העתק מהעמוד הרלבנטי מאתר האינטרנט של המשיבה מצורף לתצהיר המבקש ומסומן פנספח 3.

24. העולה מן המקובץ הוא, כי המשיבה פוטרת מתשלום בעד חניה בחניוני מרכז הירידים נכים בעלי תג חניה כחול בלבד, בניגוד להוראות הדין, ותוך הפליית קבוצות נכים אחרות.

ג. עילות התביעה

המשיבה מפרה את הוראות חוק החניה לנכים ואת הוראות חוק השוויון לאנשים עם מוגבלות

25. סעיף 4ב לחוק חניה לנכים מעגן במפורש את הפטור לאנשים עם מוגבלות מדמי חניה במקום ציבורי.

"פטור מתשלום בעד חניה במקום ציבורי

4ב. מקום ציבורי שהגישה הנגישה היחידה אליו לאדם עם מוגבלות היא דרך חניה במקום ציבורי הכרוכה בתשלום, תחול על המפעיל או על המחזיק של המקום הציבורי חובה לשלם בעד חניה במקום האמור, בשל האדם עם המוגבלות, ככל שנדרש לאדם כאמור מקום חניה; לענין סעיף זה-

"אדם עם מוגבלות" – כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998;

"מקום ציבורי" – כהגדרתו בסימן ג' לפרק ה'1 בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות;

"תשלום" – לרבות שיפוי בעד תשלום".

26. בשל לקותו הפיסית, המבקש עונה על הגדרת "אדם עם מוגבלות" הקבועה בסעיף 5 לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות בהאי לישנא:

"אדם עם מוגבלות" - אדם עם לקות פיסית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלה מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים;

27. המבקש הוכר כנכה צה"ל וברשותו תג חניה לנכה. נזכיר ונדגיש כי המבקש נפגע בברכיו במהלך שירותו הצבאי וכי ברגלו הותקן מכשיר רפואי, עימו הוא מתהלך בקביעות במטרה לייצב את ברכו ולהקל על נייחותו של המבקש. ראה נספח 1 לתצהיר המבקש.

28. מרכז הירידים והחניונים הנמצאים במתחם מרכז הירידים הם מקום ציבורי כהגדרת מונח זה בחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות.

29. סימן ג' לפרק ה'1 בחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות, מגדיר את המונח "מקום ציבורי" בזו הלשון:

21ז. מקום ציבורי - מהו (תיקון: תשס"ה)

בסימן זה ובסימן ה' -

"מקום ציבורי" - אחד מאלה:

(1) מקום או חלק ממקום, המפורט בתוספת הראשונה, העומד לשימוש של כלל הציבור או חלק בלתי מסוים ממנו;

- (2) מקום שבו ניתן שירות ציבורי כהגדרתו בסעיף 19;
30. מרכז הירידים, לרבות ובמיוחד שני החניונים המופעלים בתחומו על ידי המשיבה, הם מקום ציבורי לפי כל אחת משתי החלופות הקבועות בסעיף 19 לחוק כמבואר לעיל.
31. התוספת הראשונה לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלים מפרטת שורה ארוכה של מקומות המוגדרים כציבוריים, אשר הרלבנטיים לענייננו הם סעיפים קטנים 1, 2 ו- 16 לתוספת:
- " (1) משרד או מיתקן של גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 5;
 (2) אולם הרצאות, מרכז כנסים, אולם שמחות, גן אירועים, מרכז קהילתי, מועדון או כל מקום המשמש להתכנסות;
 (16) חניון, מסוף נמל, תחנת אוטובוס, תחנת מוניות, תחנת רכבת, או כל מקום המשמש לתחבורה ציבורית, ולענין גישות המקום הציבורי - למעט תחנות, נמלים ומקומות כמשמעותם בפרק ה';
32. אין מחלוקת כי מרכז הירידים מהווה, בין היתר, אולם הרצאות, מרכז כנסים ואף מנוהלים בו אולם שמחות וגן אירועים, ובכך הוא נכנס לגדר ההגדרה שבסעיף קטן (2).
33. כ"גוף ציבורי" מוגדר בסעיף 5 לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות גם תאגיד "שלפחות מחצית מכח ההצבעה בו או הזכות למנות לפחות מחצית ממספר הדירקטורים שלו הם בידי משרד ממשלתי כאמור בפסקה (1), רשות מקומית כאמור בפסקה (5) או בידי שניהם;"
34. כעולה מאתר האינטרנט של המשיבה, עיריית תל אביב היא בעלת מלוא הון המניות במשיבה. אין מחלוקת כי מרכז הירידים הוא מתקן של המשיבה.
- העתק מהעמוד הרלבנטי מאתר האינטרנט של המשיבה מצורף לתצהיר המבקש כנספח 4.
35. החניונים המופעלים על ידי המשיבה במתחם מרכז הירידים נכנסים לגדר ההגדרה של מקום ציבורי, הקבועה בס"ק 16 לתוספת, כמבואר מלעיל.
36. זאת ועוד: השירות שניתן במרכז הירידים הוא "שירות ציבורי" ומשכך מרכז הירידים הוא מקום ציבורי גם לפי החלופה השניה הקבועה בסעיף 19 לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות. "שירות ציבורי" לענייננו מוגדר בסעיף 19 לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות:
19. שירות ציבורי - מהו (תיקון: תשס"ה)
 בסימן זה ובסימן ה' -
 "שירות ציבורי" - אחד מאלה:
 (1) שירות הניתן לציבור או לחלק בלתי מסוים ממנו בידי גוף ציבורי או במקום ציבורי כהגדרתו בסימן ג';
 (2) שירות מהשירותים המפורטים בתוספת השניה המיועד לכלל הציבור או לחלק בלתי מסוים ממנו;"
37. השירות הניתן במרכז הירידים הוא שירות הפתוח לציבור הרחב והוא ניתן על ידי המשיבה, אשר היא חברה בבעלות ובשליטה מלאה של רשות מקומית (עיריית תל אביב).
38. לא זו אף זו: בין השירותים המפורטים בתוספת השניה לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות, נכללים שירותי מסחר, תרבות ובידור. לא תיתכן מחלוקת כי במרכז הירידים ניתנים שירותי מסחר, תרבות ובידור.

39. העולה מן המקובץ הוא, כי מרכז הירידים הוא מקום ציבורי, כהגדרת מונח זה בחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות.
40. מרכז הירידים הוא מרכז תערוכות וירידים המשתרע על שטח עצום, הוא מגודר ומתוחם במלואו, ומשכך הגישה הנגישה הסבירה היחידה אליו ואל המתקנים הנמצאים בתחומו, היא דרך שני החניונים המופעלים בו על ידי המשיבה. הכניסה אל מתחם מרכז הירידים באמצעות כלי רכב אפשרית רק לאחר תשלום דמי חניה בשערי הכניסה למתחם.
41. המשיבה מכירה בחובתה העקרונית לאפשר לאנשים עם מוגבלות פטור מתשלום דמי חניה בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידים, אולם על מנת להגדיל את הכנסותיה היא מצמצמת את הפטור ומחילה אותו על נכים בעלי תג חניה כחול בלבד, ללא כל הוראה או עיגון בדיון, המאפשרים לה מדיניות מפלה זו.
42. חוק החניה לנכים והפטור מתשלום בעד חניה במקום ציבורי המוענק במסגרתו, חלים על כל אוכלוסיית הנכים בארץ, נושאי תג חניה לנכה, ללא כל הבדל בין קבוצות הנכים השונות.
43. העולה מן המקובץ הוא, כי המשיבה גובה מחברי הקבוצה, כהגדרתה להלן, דמי חניה בניגוד להוראות חוק החניה לנכים וחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות.

הפרת חובה חקוקה

44. חיובם של חברי הקבוצה בדמי חניה, בגין החניה בחניונים המופעלים על ידי המשיבה במרכז הירידים, עולה כדי עוולת הפרת חובה חקוקה, כהגדרתה בסעיף 63 לפקודת הנוזיקין (נוסח חדש).
45. סעיף 4ב לחוק חניה לנכים מחיל על המשיבה חובה מפורשת לפטור את חברי הקבוצה מתשלום בעד חניה בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידים, או לחילופין לשפות אותם בעד תשלום דמי החניה.
46. המשיבה, המפעילה והמנהלת של החניונים במרכז הירידים, אינה מקיימת את הוראות חוק חניה לנכים, שכן היא גובה מכלל הנכים (למעט בעלי תג כחול) דמי חניה מלאים.
47. סעיף 4ב לחוק חנית נכים הוא חיקוק, אשר לפי פירושו הנכון, נועד לטובתם ולהגנתם של אנשים הלוקים בנכות פיזית, לרבות המבקש וכל חברי הקבוצה ללא יוצא מן הכלל. המשיבה אינה רשאית, על פי שיקול דעתה הבלעדי, לרוקן מתוכן את הוראות החוק ולהחילן על קבוצה קטנה ומצומצמת בלבד של נכים. המחוקק לא הבדיל בין קבוצות הנכים השונות, וקבע כי הוראת החוק חלה על כל אוכלוסיית הנכים, ללא הבדל בין נכים הנושאים תג חניה כזה או אחר. משכך המשיבה אינה רשאית לקבוע כי רק נכים בעלי תג חניה כחול פטורים מדמי חניה בחניוניה.

48. הפרת החובה החקוקה גרמה למבקש ולכל אחד ואחד מחברי הקבוצה נזק ממון, בשווי דמי החניה שכל אחד ואחד שילם בעד החניה בחניונים המופעלים על ידי המשיבה במרכז הירידים. נזקו של המבקש הוא סך של 56 ₪, כמבואר לעיל ולהלן.

49. הפרת החובה החקוקה מייצרת למשיבה רווחים רבים, להם היא אינה זכאית.

50. נזקי המבקש ונזקם הכולל של חברי הקבוצה יפורטו בהמשך בקשה זו להלן.

עשיית עושר ולא במשפט

51. סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט") קובע כי:

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן-הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן-המזוכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה..."

52. המשיבה מפיקה ממעשיה הפסולים טובת הנאה כספית, תוך שהיא מתעשרת על חשבונם של חברי הקבוצה.

53. המשיבה גובה מחברי הקבוצה דמי חניה בניגוד להוראות הדין, ומשכך עליה להשיבם לחברי הקבוצה.

54. לעניין זה יפים דברי כבוד השופט עמירם בנימיני בת.א (ת"א) 2537/06 דניאל פרחן נגד מולטילוק בע"מ (פורסם בנבו):

"בדברים אלו באה לידי ביטוי מטרה שלישית ונוספת של התובענה הייצוגית - לצד מטרות הפיצוי וההרתעה - והיא מודגשת היטב בפסיקת בתי המשפט בארה"ב: נטילת הרווחים הלא-חוקיים מידין של הנתבע (disgorgement of ill-gotten gains) ומניעת התעשרות שלא כדין (ראה ס. דויטש, "עשור לתובענה הייצוגית הצרכנית - סיכום ביניים ומבט לעתיד", שערי משפט ד(1) התשס"ה 9, 21, 32). פרופ' דויטש מדגיש במאמרו הנ"ל, כי המטרות של הרתעה והשבת הרווח הבלתי-חוקי הן העיקר בתובענות ייצוגיות, ולא הפיצוי האישי..."

55. המבקש יטען, כי מטרות חוק תובענות ייצוגיות, שעניינן אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו לא תתגשמה ללא נטילת הרווחים הבלתי חוקיים מידיה של המשיבה. כיצד תורת המשיבה מלהמשיך ולהפר את הוראות הדין, אם הרווחים שצמחו לה עקב הפרת החוק יוותרו בידיה?

המשיבה מפלה את חברי הקבוצה בניגוד לדין

56. המשיבה מפלה את חברי הקבוצה לעומת נכים מחזיקי תג חניה כחול, שלא כדין. בעוד שהמשיבה פוטרת נכים מחזיקי תג חניה כחול מדמי חניה, היא מחייבת את שאר הנכים מחזיקי תגי חניה מסוג אחר בדמי חניה מלאים.

57. סעיף 19 לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלויות אוסר במפורש הפלייתו של אדם עם מוגבלות והוא אוסר במפורש פגיעה בזכות אנשים עם מוגבלות לנגישות.

"

19ג. איסור הפליה (תיקון: תשס"ה)
אין מפלים אדם עם מוגבלות ואין פוגעים בזכותו לנגישות, והכל בהתאם להוראות פרק זה."

58. המשיבה דורשת מנכים נושאי תג חניה לנכה שאינו תג כחול דמי חניה בניגוד לדין, ומשכך היא מפרה אף את איסורי האפליה הקבועים בסעיף 19 ו' לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלויות. סעיף 19 ו' הנייל אוסר על מי שעיסוקו במתן שירות ציבורי או בהפעלת מקום ציבורי, בין היתר, לקבוע בקשר עם אנשים עם מוגבלויות תנאים שאינם ממין העניין או תנאים המונעים או מגבילים הנאה משירות ציבורי או מקום ציבורי.

הפרת הוראות חוק הגנת הצרכן

59. גביית דמי חניה על ידי המשיבה מחברי הקבוצה עולה כדי הטעיה על פי סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן").

60. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן מרחיב ומוסיף כי איסור ההטעיה חל על כל מעשה או מחדל:
" (א) לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה - העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן - הטעיה);"

61. המשיבה מטעה את חברי הקבוצה הן במעשה והן במחדל.

62. ההטעיה האקטיבית של המשיבה באה לידי ביטוי, בין היתר:

62.1. בכך המשיבה מפרסמת באתר האינטרנט שלה כי הפטור מדמי חניה במרכז הירידים תקף לבעלי נכים נושאי תג חניה בלבד.

62.2. השומרים מטעם המשיבה בכניסות למרכז הירידים מודיעים לחברי הקבוצה במפורש, כי הפטור מדמי חניה הוא לנכים נושאי תג חניה כחול בלבד.

- 62.3. עובדי המשיבה האחרים, למשל מזכירות המשיבה, מודיעים לנכים המתקשרים למרכז הירידים, כי הפטור מדמי חניה רלבנטי לנכים הנושאים תג חניה כחול בלבד, וכי אלה הן הוראות הדין, בשעה שהוראות הדין אינן עורכות כל הבחנה בין קבוצות הנכים השונות.
- 62.4. עובדי המשיבה אף מפנים את הפונים אליהם לאתר האינטרנט של המשיבה, שם מפורסם כאמור, כי הפטור מדמי חניה הוא לנכים בעלי תג חניה כחול.
63. המשיבה לא הודיעה ואינה מודיעה לנכים נושאי תג חניה לנכה, כי הם פטורים מתשלום בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידים, ובכך היא מטעה את חברי הקבוצה בעניין מהותי לעסקה – מחיר השירות.
64. המבקש יוסיף ויטען כי, המשיבה מפרה אף את הוראות סעיף 3 לחוק הגנת הצרכן, האוסרות ניצול מצוקת הצרכן. בשל מוגבלותם הפיסית, נדרשים חברי הקבוצה להחנות את רכבם בחניונים המופעלים על ידי המשיבה בתוך חניון מרכז הירידים. צורך זה נובע משטחו העצום של מרכז הירידים, בשל היותו מגודר ומתוחם ובעיקר בשל חוסר היכולת להחנות רכבים בתוך המתחם שלא בחניונים המופעלים על ידי המשיבה.
65. המשיבה מנצלת מצוקה זו במטרה לגבות מחברי הקבוצה תשלומים שהיא אינה רשאית לגבות על פי הוראות הדין.
66. המבקש וחברי הקבוצה הם צרכנים של המשיבה והם נזקקים לשירותיה הניתנים במרכז הירידים מעת לעת.

ד. נזקי המבקש ונזקי חברי הקבוצה

67. בשלב זה של התובענה די בכך שהמבקש הוכיח כי לכאורה נגרם לו נזק (סעיף 4 (ב) (1) לחוק). למבקש נגרם נזק - הן ממוני והן לא ממוני.
68. המשיבה קיבלה מהמבקש ומחברי הקבוצה סכומי כסף שהיא אינה זכאית לקבלם על פי הדין.
69. המשיבה גבתה וגובה מחברי הקבוצה דמי חניה בניגוד לדין. סכום תביעתו האישית של המבקש הוא סך של 56 ש"ח, אותו שילם המבקש למשיבה בגין החניה בחניון המשיבה ביום 3 באוקטובר 2009 (ראה נספח 2 לתצהיר המבקש).
70. נכון לחודש נובמבר 2008 ישנם בישראל 87,756 נכים שהונפקו להם תגי חניה לנכים. מתוכם 6,185 בעלי תג חניה כחול, שאינם נמנים על חברי הקבוצה ו - 81,571 נכים הנכללים בקבוצה. למרבה הצער מאז חודש נובמבר 2008 נוספו לקבוצה חברים רבים נוספים.
- העתק ממסמך המפרט התפלגות נכים בעלי תג חניה, בהתאם למנפיק התג וסוג התג, שהוכן על ידי משרד התחבורה, מצורף לתצהיר המבקש כנספח 5.

71. בין חברי הקבוצה ישנם נכים הסובלים מפגיעות גפיים חמורות, עיוורים, נכי מלחמה בנאצים, נפגעי פעולות איבה ונכי צה"ל.
72. מאתר האינטרנט של המשיבה עולה, כי בכל שנה מבקרים במרכז הירידים כ – 2 מליון מבקרים.
73. בהערכה סבירה (המקלה עם המשיבה), לפיה מספר ביקורי חברי הקבוצה במרכז הירידים דומה למספר ביקורי כלל האוכלוסייה בארץ, באופן יחסי, הרי שתנועת המבקרים מחברי הקבוצה במרכז הירידים מגיעה לכ – 27% מכלל חברי הקבוצה בשנה. דהיינו- 22,024 ביקורים בשנה. הערכה זו מבוססת על נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, לפיהם מספר תושבי ישראל בסוף שנת 2008 עמד על כ – 7,374,000 תושבים.
- 73.1. ההערכה שלעיל מקלה עם המשיבה, שכן סביר להניח כי נכים, בשל מוגבלותם, נאלצים להגיע למרכז הירידים ברכבם בלבד, מבלי להיעזר בשירותי התחבורה הציבורית (רכבות, אוטובוסים). משכך- סביר להניח כי שיעורי ביקורי חברי הקבוצה במרכז הירידים, באופן יחסי, גבוה מזה של האוכלוסייה הכללית בארץ.
- 73.2. בהנחה כי כל חניה במרכז הירידים אורכת כשעתיים בממוצע, ובשים לב למחירה של שעת חניה בסך של 20 ₪, הנזק השנתי המצטבר לחברי הקבוצה אינו נמוך מסך של כ - 880,960 ₪ (וזאת מבלי להתחשב במספר החברים שנוספו לקבוצה החל מנובמבר 2008).
- 73.3. סעיף 4ב לחוק חניית נכים נכנס לתוקף ביום 7 באפריל 2005 ומשכך תקופת התביעה עומדת על – 4 שנים וכעשרה חודשים. משכך הנזק הממוני המצטבר לחברי הקבוצה אינו נמוך מסך של – 4,257,000 ₪ לכל התקופה (58 חודשים במצטבר).
- 73.4. כמבואר לעיל, ההערכה הנ"ל היא שמרנית ומקלה עם המשיבה. הפרטים המלאים והמדויקים בקשר עם היקפי החניה בחניוני מרכז הירידים נמצאים בידי המשיבה, ומשכך נזקי חברי הקבוצה במצטבר יהיו ניתנים לחישוב באמצעות נתונים אלה, במהלך בירור התביעה עצמה.
74. למבקש ולחברי הקבוצה נגרמה עוגמת נפש מרובה, לנוכח מעשיה ומחדליה של המשיבה. חיובם של המבקש וחברי הקבוצה בדמי חניה, בניגוד להוראות הדין, תוך ניצול מצוקתם ולקותם הפיסית עוררו במבקש תחושות קשות.
75. תחושותיו הקשות של המבקש התגברו, ביתר שאת, לנוכח הפרת הדין על ידי חברת בת של רשות ציבורית- עיריית תל אביב.
76. זכות התביעה בגין ראש נזק ללא ממוני, במסגרת תובענה ייצוגית, הוכרה בפסיקת בית המשפט העליון כבר בערעור אזרחי 97/1338 תנובה מרכז שיתופי לשוק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' תופיק ראבי ואח', פ"ד נו (4) עמ' 673 בעמ' 684 :

"אינני סבורה שעלינו לקבוע כי רק נזק ממוני יכול להצדיק תביעה ייצוגית. לתובע נגרם לכאורה נזק לא ממוני שאיננו עניין של מה בכך, ודי בכך כדי להכשיר את תביעתו כתביעה ייצוגית." (דברי כבוד השופטת נאור).

77. המבקש יטען כי הנזק הלא ממוני מסתכם לסך של 100 ש"ח לכל הפחות לכל אחד מיחיד הקבוצה.
78. הנזק הלא ממוני המצטבר שנגרם לחברי הקבוצה, בשים לב למספרם של חברי הקבוצה, אינו נמוך מסך של – 8,157,100 ₪.
79. אשר על כן, הנזק הממוני והלא ממוני המצטבר של כלל חברי הקבוצה מוערך בסכום שאינו נמוך מ- 12,414,000 ₪.

ה. בתביעת המבקש מתקיימים כל התנאים לאישורה כתביעה ייצוגית

מטרות החוק והגשמתן במקרה דנא

80. סעיף 1 לחוק מבהיר מה הן ארבע מטרותיו. להלן נראה, כי אישור התובענה דנא כייצוגית יגשים את ארבע מטרות החוק בסוגיה נשוא תובענת המבקש.
- 80.1 אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו:
- 80.1.1 המקרה דנא הוא מקרה מובהק של הפרת הוראות דין, באופן בוטה, יום יומי ובהיקפים נרחבים.
- 80.1.2 המקרה דנא חמור במיוחד, בשים לב לכך שמדובר בחברה בבעלות ובשליטה מלאה של רשות ציבורית.
- 80.1.3 כפי שצינו לעיל, לתובענה זו חשיבות ציבורית והיא באה לקדם אינטרסים חשובים של החברה בכללותה, הרואה בשילובם בחברה של אנשים עם מוגבלות אינטרס חברתי מובהק.
- 80.1.4 המשיבה מסכלת את כוונת המחוקק להגן על זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, שבאה לידי ביטוי בשורה של חוקים וביניהם, חוק החניה לנכים וחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות.
- 80.2 מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין: מרבית הנפגעים אינם מודעים כלל להפרת הדין ולפגיעה בהם. מכשיר התובענה הייצוגית הוא הדרך היחידה בנסיבות העניין לפיצוי הנפגעים ולמתן סעדים אחרים שיועילו לכלל חברי הקבוצה הנפגעת (צווי מניעה כמפורט להלן).

80.3. ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות: לא תיתכן מחלוקת, כי ניהול תובענת המבקש בדרך של תובענה ייצוגית תביא לחיסכון וביעילות במשאבים, שכן עדיף לפתור את המחלוקת נשוא התובענה בהליך אחד, מאשר באלפי הליכים נפרדים.

80.4. מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לרבות לסוגי אוכלוסיה המתקשים לפנות לבית המשפט כיחידים – כאשר הנוק לכל אחד ואחד מחברי הקבוצה הוא נמוך ואינו מצדיק הגשת תביעה נפרדת, כמו במקרה דנא, תובענה ייצוגית היא הדרך היחידה למימוש זכות הגישה לבית המשפט לאלפי חברי הקבוצה.

81. סעיף 4 (א) לחוק קובע מי רשאי להגיש תביעה ייצוגית לפי החוק וסעיף 8 לחוק קובע את התנאים לאישורה של תובענה כייצוגית. להלן נראה כי המבקש עומד בכל התנאים שנקבעו בחוק לאישור התובענה דנא כייצוגית.

82. למבקש יש עילה בתביעה כאמור בסעיף 3 (א) לחוק

82.1. סעיף 3(א) לחוק קובע, כי לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה לחוק או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית.

82.2. סעיף 1 לתוספת השניה לחוק קובע, כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית נגד עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין הלקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו.

82.3. סעיף 1 לחוק הגנת הצרכן מגדיר את המונח "עוסק" בזו הלשון:

"עוסק" — מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן;

82.4. אין מחלוקת כי המשיבה היא עוסק כהגדרת מונח זה בחוק הגנת הצרכן.

83. הגדרת הקבוצה

המבקש יטען כי יש להגדיר את חברי הקבוצה, בהתאם להוראת סעיף 10 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, באופן הבא:

"כל הנכים בארץ, שהונפק להם תג חניה כדין, למעט נכים בעלי תג חניה כחול, אשר שילמו למשיבה דמי חניה בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידים, החל מיום 7 באפריל 2005 ועד למתן פסק דין בתביעת המבקש" (להלן: "קבוצת התובעים" או "הקבוצה").

לחילופין, מתבקש בית המשפט הנכבד להגדיר את קבוצת התובעים באופן אחר לפי שיקול דעתו.

84. תביעת המבקש מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכל חברי הקבוצה (סעיפים 4(א) ו- 8 (א) לחוק

- 84.1. כל עילות התביעה שיש למבקש כנגד המשיבה עומדות גם לכל חברי הקבוצה. הפרת החובות החקוקות על ידי המשיבה נעשו באותה הדרך, שפגעה ועדיין פוגעת בעשרות אלפי נכים.
- 84.2. השאלות המשפטיות והעובדתיות המהותיות בתביעת המבקש משותפות לתביעת כל יחיד הקבוצה, שכן הוראות הדין הרלבנטיות לתביעת המבקש חלות ביחסים שבין המשיבה לבין כל חברי הקבוצה.
- 84.3. מאתר האינטרנט של המשיבה, נספח 3 לתצהיר של המבקש, עולה כי חיובם בדמי חניה של נכים, שאינם בעלי תג חניה כחול, היא מדיניות מוצהרת של המשיבה ולא טעות מקומית של השומר בכניסה למרכז הירידים.

85. יש אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות לכל חברי הקבוצה תוכרענה לטובת הקבוצה (סעיף 8(א) לחוק

- 85.1. למבקש, כמו גם לכל יתר חברי הקבוצה, עילות טובות כנגד המשיבה.
- 85.2. מאחר שגביית דמי חניה מחברי הקבוצה מנוגדת לחוק חניית נכים, הרי שהמשיבה פועלת בניגוד לדין. משכך ישנה סבירות גבוהה כי השאלות המשפטיות המשותפות לחברי הקבוצה אף תוכרענה לטובתם.
- 85.3. חברי הקבוצה זכאים לכל הסעדים המפורטים להלן ולמצער לחלקם. לא תיתכן מחלוקת, כי המשיבה אינה יכולה להמשיך ולחייב נכים בדמי חניה בחניונים המופעלים על ידה, משכך לחברי הקבוצה מוקנית זכות לקבל סעד האוסר על המשיבה להמשיך ולחייב נכים בדמי חניה בחניונים המופעלים על ידה.
- 85.4. הוראות החוק שהופרו ומופרות על ידי המשיבה ברורות, נהירות ואינן משתמעות לשני פנים, משכך ישנה יותר מפשרות סבירה כי השאלות המשותפות לכל חברי הקבוצה תוכרענה לטובת הקבוצה.

86. תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין

- 86.1. מכשיר התביעה הייצוגית הוא כלי יעיל, ראוי והולם לקידום אינטרסים חברתיים, אכיפת חוקים והרתעה מפני הפרתם.
- 86.2. התובענה דנא נועדה לקדם, בין היתר, אינטרס ציבורי חשוב, שכן גם המחוקק וגם החברה בכללותה רואים בשילובם בחברה של אנשים עם מוגבלות אינטרס ציבורי מובהק.

- 86.3. סכום התביעה האישית הוא נמוך ואין בו כדי להצדיק ניהול תביעה אישית פרטנית ומאידך הנזק הממוני המצטבר לחברי הקבוצה עולה על 4 מליוני ש"ח. משכך – רק תובענה ייצוגית תביא להפסקת הפרת הוראות הדין על ידי המשיבה ולאכיפת הוראות הדין.
- 86.4. המשיבה פועלת במודע ומפניות המבקש אל נציגיה עולה, כי המשיבה אינה רואה כל פסול בחיובם של חברי הקבוצה בדמי חניה. המשיבה פועלת באותו האופן במשך שנים באין מפריע.
- 86.5. אם לא תאושר התובענה כייצוגית, המשיבה עלולה לפרש זאת שלא כהלכה, כאילו ניתן לה היתר להמשיך ולהפר את הוראות הדין. כך ייצא שתסוכל אחת ממטרות החוק העיקריות, היינו אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו.
- 86.6. זאת ועוד – אם לא תאושר התובענה כייצוגית יהיה בכך לשר מסר שלילי לעוסקים רבים אחרים, לפיו אין כל חובה לקיים את הוראות חוק חניה לנכים.
- 86.7. כך ייצא שכוונת המחוקק לשלב בחברה אנשים עם מוגבלות, כביטוייה בחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות, תסוכל ותהפוך לסיסמא ריקה מתוכן.

87. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת

המבקש ייוצג בתובענה על יד עו"ד אבנר גבאי. עו"ד גבאי הוא בעל ניסיון רב בניהול תביעות ייצוגיות, הן כמייצג תובעים והן כמייצג נתבעים.

88. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב

- 88.1. התובענה הוגשה על ידי המבקש בתום לב. עובר להגשת תביעתו, המבקש פנה אל נציגי המשיבה ואלה הבהירו לו כי אין המדובר בטעות, כי אם במדיניות מוצהרת של המשיבה, המפורסמת לרבים אף באתר האינטרנט של המשיבה.
- 88.2. המבקש וב"כ ינהלו את התובענה וייצגו את חברי הקבוצה בתום לב.
- 88.3. אין כל ניגוד עניינים בין המבקש לבין חברי הקבוצה, משכך אין כל חשש לחוסר תום לב מצדו של המבקש.

הסעדים

89. לאור כל האמור לעיל, זכאים המבקש וכל אחד ואחד מחברי הקבוצה לסעדים המפורטים להלן, כולם או חלקם:
- 89.1. פסק דין המחייב את המשיבה להפסיק באופן מיידי חיובם של נכים בעלי תג חניה לנכה בדמי חניה, בתניונים המצויים במרכז הירידים.

- 89.2. להשיב לחברי הקבוצה את כל הסכומים שנגבו מהם בגין חניה בחניונים המצויים במרכז הירידים, וזאת החל מיום 7 באפריל 2005.
- 89.3. לחילופין – ליתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא בית המשפט הנכבד לנכון בנסיבות העניין.
- 89.4. לחילופין, ליתן פסק דין המצהיר, כי המשיבה מפרה את הוראות הדין כמבואר בבקשה זו.
- 89.5. לחילופי חילופין, ליתן כל פסק דין הצהרתי הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.
- 89.6. לפסוק למבקש גמול בהתאם להוראות סעיף 22(א) לחוק.
- 89.7. לחייב את המשיבה לשלם למבקש הוצאות משפט, לרבות שכר טרחת עו"ד כפי שיחליט בית המשפט הנכבד, בתוספת מע"מ כחוק.

90. סיכום

- 90.1. כוונת המחוקק לעודד שילובם בחברה של אנשים עם מוגבלות, להגן על זכויותיהם ולאפשר להם למצות את מלוא יכולותיהם, **תסוכל ללא התערבות והגנת בתי המשפט.**
- 90.2. אינטרסים כלכליים של המשיבה והרצון להגדיל את הכנסותיה של המשיבה אינם מצדיקים הפרת הוראות הדין.
- 90.3. המשיבה פועלת באופן יומי באופן הפוגע בחברי הקבוצה, בניגוד להוראות הדין ותוך הפליית חברי הקבוצה לעומת קבוצת נכים קטנה בעלי תו חניה כחול.
- 90.4. תביעתו של המבקש עומדת בכל התנאים לבירורה כתביעה ייצוגית מכוח הוראות החוק.
- 90.5. אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את ניהולה של תובענת המבקש על דרך של תביעה ייצוגית.
- 90.6. לבקשה זו מצורף תצהירו של המבקש התומך בעובדותיה.

 אבנר גבאי, עו"ד
 ב"כ המבקש

תצהיר

אני הח"מ, מושיקו מלכה, נושא ת.ז. 033460346 לאחר שהוזהרתי כי עליי לומר את האמת וכי במידה שלא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

מבוא ורקע עובדתי

1. אני נותן תצהירי זה בתמיכה לבקשה המוגשת בשמי לאשר את התביעה שהגשתי נגד מרכז הירידים והקונגרסים בישראל בע"מ (להלן: "המשיבה") כתובענה ייצוגית לפי חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו – 2006 (להלן: "החוק").
2. תביעתי נגד המשיבה עוסקת בחיובם שלא כדין של נכים בעלי תג חניה לנכה בדמי חניה, בחניונים המופעלים על ידי המשיבה במרכז הירידים בתל אביב.
3. על פי ייעוץ משפטי שקיבלתי, כוונת המחוקק להגן על כבודם, חירותם וזכותם של אנשים עם מוגבלות להשתתף באופן שוויוני ופעיל בחברה בכל תחומי החיים, באה לידי ביטוי במספר דברי חקיקה, אשר העיקרי שבהם הוא חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח – 1998 (להלן: "חוק השוויון לאנשים עם מוגבלות").
4. אחת ממטרותיו העיקריות של חוק השוויון לאנשים עם מוגבלות, היא לתת מענה הולם לצרכיהם המיוחדים של אנשים עם מוגבלות, במטרה לאפשר להם לחיות את חייהם בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד, תוך מיצוי מלוא יכולותיהם.
5. על מנת שכוונת חוק השוויון לאנשים עם מוגבלות לא תהפוך לסיסמא ריקה מתוכן, עיגן המחוקק מספר זכויות לאנשים עם מוגבלות וביניהן, הזכות לפטור מתשלום בחניון ציבורי, במקומות ציבוריים שאין אליהם נגישות סבירה אחרת.
6. דא עקא: המשיבה מפרה באורח גס ובוטה את הוראות הדין ומחייבת עשרות אלפי נכים, לרבות נכי צה"ל, נפגעי פעולות איבה ונכים ניצולי שואה בתשלום דמי חניה בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידים בתל אביב.
7. מעשיה של המשיבה מקוממים במיוחד, בשים לב לעובדה כי המשיבה היא חברה בשליטה ובעלות מלאה של רשות ציבורית – עיריית תל אביב.
8. התובענה הייצוגית היא, בראש ובראשונה כלי לקידום אינטרסים ציבוריים (ראה דברי ההסבר להצעת חוק תובענות ייצוגיות, עמ' 257, הצעות חוק, 234 מיום 26 בינואר 2006). קידום השתלבותם

של אנשים בעלי מוגבלות בחברה הישראלית והגנה על זכויותיהם, הם אינטרסים של החברה הישראלית בכללותה. ניהול תביעתי נגד המשיבה בדרך של תובענה ייצוגית, מהווה אמצעי אכיפה יעיל, הולם וראוי לאכיפת זכותם של חברי הקבוצה ולהרתעת המשיבה ולהרתעת גופים אחרים הפוגעים בזכויותיהם של אנשים עם מוגבלות.

9. אישור תביעתי כייצוגית עולה בקנה אחד עם מטרותיו של חוק תובענות ייצוגיות, שעניינן אכיפת הוראות הדין והרתעה מאכיפתו, והוא יסייע בהגשמת תכליותיו של חוק השוויון לאנשים עם מוגבלות.

א. הצדדים להליך

10. שירתתי כלוחם בחטיבת הצנחנים. במהלך שירותי הצבאי, נפצעתי באימון מבצעי, בין היתר, בברכיי והוכרתי כנכה צה"ל החל משנת 1997. בשל נכותי ועל מנת להקל במעט על ניידותי, הותקן ברגלי מכשיר רפואי המייצב את ברכי. אני נאלץ להתהלך עם אותו מכשיר בקביעות. כמו כן, בברכיי השמאלית הותקנו קיבועי קבע מפלטינות.

העתק מתג החניה לנכה שהונפק לי מצורף לתצהירי כנספח מספר 1.

11. זאת ועוד: בשל נכותי ועל מנת להקל על ניידותי קיבלתי מרשויות המדינה, כמו נכים רבים אחרים, את הזכות לרכוש כלי רכב בפטור מלא ממסים.

12. המשיבה היא חברה פרטית, בבעלות ובשליטה מלאה של עיריית תל אביב, העוסקת בהפעלה וניהול של מרכז הירידים בתל אביב, לרבות חניון מרכז הירידים.

13. מרכז הירידים המופעל על ידי המשיבה הוא מרכז התערוכות והירידים מהגדולים בארץ. שטחו הכולל של מתחם מרכז הירידים הוא כ- 300 דונם המגודרים באופן מלא. הכניסה אל מרכז הירידים אפשרית דרך שערי הכניסה בלבד, החסומים באמצעות עמדות שמירה. כניסת כלי רכב אל המתחם אפשרית רק לאחר תשלום דמי החניה בעמדות הבידוק. לרוב – הכניסה היא דרך שער הכניסה הראשית. לעתים, מופעלים על ידי מרכז הירידים שערי כניסה נוספים.

14. שטחי התצוגה במרכז הירידים פרוסים על 10 ביתנים מקורים בשטח כולל של כ- 15,000 מ"ר ובנוסף ישנם שטחי תצוגה לא מקורים בשטח כולל של כ- 40,000 מ"ר הפרוסים לצדי הביתנים.

15. כעולה מאתר האינטרנט של המשיבה, מדי שנה נערכים במרכז הירידים בין 45 – 60 ירידים ותערוכות, במהלכם מבקרים במרכז הירידים כ- 2 מיליון אנשים בשנה. בנוסף לתערוכות וירידים נערכים במרכז הירידים מדי שנה מאות אירועים שונים, מופעל בו אולם אירועים גדול ולונה פארק מהגדולים בארץ.

16. כמבואר לעיל, מרכז הירידים הוא מרכז גדול, מגודר והכניסה אליו היא דרך שער הכניסה הראשי. החניה במתחם מרכז הירידים אפשרית אך ורק בשני חניונים הנמצאים בתוך המתחם עצמו,

הכוללים ביחד כ – 1,500 מקומות חניה. שני החניונים האמורים מופעלים ומנוהלים על ידי המשיבה.

17. חוק חניה לנכים, תשנ"ד – 1993 (להלן: "חוק חניה לנכים"), פוטר אנשים עם מוגבלות מתשלום בעד חניה במקום ציבורי, שהגישה הנגישה היחידה אליו לאדם עם מוגבלות היא דרך חניה במקום ציבורי הכרוכה בתשלום.
18. כפי שיבואר להלן, חרף הוראות הדין הברורות, המשיבה גובה דמי חניה בניגוד לדין מקבוצות גדולות של אנשים עם מוגבלות ובפועל, היא מחילה את הוראות הדין ביחס לקבוצה אחת קטנה של אנשים עם מוגבלות – נכים בעלי תג חניה כחול בלבד. קבוצות נכים אחרות, בעלי תג חניה מסוג אחר, מופלים לרעה ובניגוד לדין על ידי המשיבה ונאלצים לשלם לה דמי חניה בכניסה לחניונים המופעלים על ידי המשיבה במרכז הירידים.

ב. העובדות המצביעות על עילות תביעתי האישית

19. ביום 3 באוקטובר 2009 הגעתי ברכבי למרכז הירידים על מנת לבקר בתערוכת ריהוטים 2009, שהתקיימה באותה עת במרכז הירידים. בפתח הכניסה למרכז הירידים הצגתי בפני השומר את תג החניה לנכה שברשותי, וביקשתי להחנות את רכבי באחד החניונים שבתוך מתחם מרכז הירידים.
20. השומר מטעם המשיבה הודיע לי, כי עליי לשלם מחיר מלא עבור החניה בתוך מרכז הירידים, שכן מרכז הירידים אינו מכיר בתג החניה לנכה שברשותי וכי מרכז הירידים מאפשר חניה חינם בתוך המתחם אך ורק לנכים בעלי תג חניה כחול.
21. הצגתי בפני השומר את עמדתי, לפיה יש ברשותי תג חניה לנכה כדין וכי הפטור מתשלום בעד חניה במקום ציבורי חל על כל נכה המחזיק תג חניה לנכה כדין, ולא רק על נכים בעלי תג נכה כחול. השומר הודיע לי, כי אלו הם הנחיות המשיבה ואם אני חפץ להחנות את רכבי באחד החניונים שבתוך מתחם הירידים עליי לשלם דמי חניה מלאים בסך של 56 ₪. ביקשתי מהשומר בשער הכניסה לקרוא לאחראי הביטחון מטעם המשיבה, אך השומר התעלם מפנייתי והבהיר לי כי אלו הן הנחיות המשיבה.
22. לא נותרה לי כל ברירה ונאלצתי לשלם למשיבה סך של 56 ₪ בגין החניה בחניון שבתוך מרכז הירידים.
- העתק הקבלה בדבר התשלום ששילמתי למשיבה בגין החניה במרכז הירידים מצורף לתצהירי ומסומן כנספח 2.
23. ביום 9 באוקטובר 2009 שבתי למרכז הירידים על מנת לרכוש מוצר אותו ראיתי באחת התערוכות במרכז. פעם נוספת נמסר לי, כי תג החניה לנכה שברשותי אינו מוכר על ידי המשיבה וכי איני זכאי להחנות את רכבי בחניון הנמצא בתוך המתחם.

24. פניתי טלפונית למזכירות המשיבה, במטרה לברר אם אכן מדובר בעניין של מדיניות מכוונת של המשיבה או בטעות של השומר בכניסה. שתי עובדות של המשיבה הודיעו לי, כי אכן עמדת המשיבה היא שלא לפטור נכים בעלי תג חניה מתשלום בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידיים, למעט נכים בעלי תג כחול. הבהרתי לנציגי המשיבה את הוראות הדין, אך אלו טענו כי אין כל פסול במדיניות המשיבה וכי מדובר בעניין פעוט וחסר כל חשיבות.

25. עובדות המשיבה אף הפנו אותי לאתר האינטרנט של המשיבה, שם מובהר כי החניה חינם היא אכן לנכים בעלי תג כחול בלבד.

העתק מהעמוד הרלבנטי מאתר האינטרנט של המשיבה מצורף לתצהירי ומסומן בנספח 3.

26. העולה מן המקובץ הוא, כי המשיבה פוטרת מתשלום בעד חניה בחניוני מרכז הירידיים נכים בעלי תג חניה כחול בלבד, בניגוד להוראות הדין, ותוך הפליית קבוצות נכים אחרות.

ג. עילות התביעה

המשיבה מפרה את הוראות חוק החניה לנכים ואת הוראות חוק השוויון לאנשים עם מוגבלות

27. סעיף 4ב לחוק חניה לנכים מעגן במפורש את הפטור לאנשים עם מוגבלות מדמי חניה במקום ציבורי.

"פטור מתשלום בעד חניה במקום ציבורי

4ב. מקום ציבורי שהגישה הנגישה היחידה אליו לאדם עם מוגבלות היא דרך חניה במקום ציבורי הכרוכה בתשלום, תחול על המפעיל או על המחזיק של המקום הציבורי חובה לשלם בעד חניה במקום האמור, בשל האדם עם המוגבלות, ככל שנדרש לאדם כאמור מקום חניה; לענין סעיף זה-

"אדם עם מוגבלות" – כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998;

"מקום ציבורי" – כהגדרתו בסימן ג' לפרק ה'1 בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות;

"תשלום" – לרבות שיפוי בעד תשלום."

28. בשל לקותי הפיסית, אני עונה על הגדרת "אדם עם מוגבלות" הקבועה בסעיף 5 לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות בהאי לישנא:

"אדם עם מוגבלות" - אדם עם לקות פיסית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלה מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים;

29. הוכרתי כנכה צה"ל וברשותי תג חניה לנכה. אזכיר ואדגיש כי נפגעתי בברכיי במהלך שירותי הצבאי וכי ברגלי הותקן מכשיר רפואי, עימו אני מתהלך בקביעות במטרה לייצב את ברכי ולהקל על ניידותי. ראה נספח 1 לתצהירי.

30. מרכז הירידים והחניונים הנמצאים במתחם מרכז הירידים הם מקום ציבורי כהגדרת מונח זה בחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות.
31. סימן ג' לפרק ה'1 בחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות, מגדיר את המונח "מקום ציבורי" בזו הלשון:
19ז. מקום ציבורי - מהו (תיקון: תשס"ה)
 בסימן זה ובסימן ה' -
"מקום ציבורי" - אחד מאלה:
 (1) מקום או חלק ממקום, המפורט בתוספת הראשונה, העומד לשימוש של כלל הציבור או חלק בלתי מסוים ממנו;
 (2) מקום שבו ניתן שירות ציבורי כהגדרתו בסעיף 19י;
32. מרכז הירידים, לרבות ובמיוחד שני החניונים המופעלים בתחומו על ידי המשיבה, הם מקום ציבורי לפי כל אחת משתי החלופות הקבועות בסעיף 19 לחוק כמבואר לעיל.
33. התוספת הראשונה לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלים מפרטת שורה ארוכה של מקומות המוגדרים כציבוריים, אשר הרלבנטיים לענייננו הם סעיפים קטנים 1, 2 ו- 16 לתוספת:
 " (1) משרד או מיתקן של גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 5;
 (2) אולם הרצאות, מרכז כנסים, אולם שמחות, גן אירועים, מרכז קהילתי, מועדון או כל מקום, המשמש להתכנסות;
 (16) חניון, מסוף נמל, תחנת אוטובוס, תחנת מוניות, תחנת רכבת, או כל מקום המשמש לתחבורה ציבורית, ולענין נגישות המקום הציבורי - למעט תחנות, נמלים ומקומות כמשמעותם בפרק ה';
34. אין מחלוקת כי מרכז הירידים מהווה, בין היתר, אולם הרצאות, מרכז כנסים ואף מנוהלים בו אולם שמחות וגן אירועים, ובכך הוא נכנס לגדר ההגדרה שבסעיף קטן (2).
35. כ"גוף ציבורי" מוגדר בסעיף 5 לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות גם תאגיד "שלפחות מחצית מכח ההצבעה בו או הזכות למנות לפחות מחצית ממספר הדירקטורים שלו הם בידי משרד ממשלתי כאמור בפסקה (1), רשות מקומית כאמור בפסקה (5) או בידי שניהם";
36. כעולה מאתר האינטרנט של המשיבה, עיריית תל אביב היא בעלת מלוא הון המניות במשיבה. אין מחלוקת כי מרכז הירידים הוא מתקן של המשיבה.
 העתק מהעמוד הרלבנטי מאתר האינטרנט של המשיבה מצורף לתצהירי כנספח 4.
37. החניונים המופעלים על ידי המשיבה במתחם מרכז הירידים נכנסים לגדר ההגדרה של מקום ציבורי, הקבועה בס"ק 16 לתוספת, כמבואר מלעיל.
38. זאת ועוד: השירות שניתן במרכז הירידים הוא "שירות ציבורי" ומשכך מרכז הירידים הוא מקום ציבורי גם לפי החלופה השניה הקבועה בסעיף 19 לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות. "שירות ציבורי" לענייננו מוגדר בסעיף 19י לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות:
19י. שירות ציבורי - מהו (תיקון: תשס"ה)
 בסימן זה ובסימן ה' -
"שירות ציבורי" - אחד מאלה:
 (1) שירות הניתן לציבור או לחלק בלתי מסוים ממנו בידי גוף ציבורי או במקום ציבורי כהגדרתו בסימן ג';
 (2) שירות מהשירותים המפורטים בתוספת השניה המיועד לכלל הציבור או לחלק בלתי מסוים ממנו;

39. השירות הניתן במרכז הירידים הוא שירות הפתוח לציבור הרחב והוא ניתן על ידי המשיבה, אשר היא חברה בבעלות ובשליטה מלאה של רשות מקומית (עיריית תל אביב).
40. לא זו אף זו: בין השירותים המפורטים בתוספת השניה לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות, נכללים שירותי מסחר, תרבות ובידור. לא תיתכן מחלוקת כי במרכז הירידים ניתנים שירותי מסחר, תרבות ובידור.
41. העולה מן המקובץ הוא, כי מרכז הירידים הוא מקום ציבורי, כהגדרת מונח זה בחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות.
42. מרכז הירידים הוא מרכז תערוכות וירידים המשתרע על שטח עצום, הוא מגודר ומתוחם במלואו, ומשכך הגישה הנגישה הסבירה היחידה אליו ואל המתקנים הנמצאים בתחומו, היא דרך שני החניונים המופעלים בו על ידי המשיבה. הכניסה אל מתחם מרכז הירידים באמצעות כלי רכב אפשרית רק לאחר תשלום דמי החניה בשערי הכניסה למתחם.
43. המשיבה מכירה בחובתה העקרונית לאפשר לאנשים עם מוגבלות פטור מתשלום דמי חניה בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידים, אולם על מנת להגדיל את הכנסותיה היא מצמצמת את הפטור ומחילה אותו על נכים בעלי תג חניה כחול בלבד, ללא כל הוראה או עיגון בדיון, המאפשרים לה מדיניות מפלה זו.
44. חוק החניה לנכים והפטור מתשלום בעד חניה במקום ציבורי המוענק במסגרתו, חלים על כל אוכלוסיית הנכים בארץ, נושאי תג חניה לנכה, ללא כל הבדל בין קבוצות הנכים השונות.
45. העולה מן המקובץ הוא, כי המשיבה גובה מחברי הקבוצה, כהגדרתה להלן, דמי חניה בניגוד להוראות חוק החניה לנכים וחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות.

הפרת חובה חקוקה

46. חיובם של חברי הקבוצה בדמי חניה, בגין החניה בחניונים המופעלים על ידי המשיבה במרכז הירידים, עולה כדי עוולת הפרת חובה חקוקה, כהגדרתה בסעיף 63 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש).
47. סעיף 4ב לחוק חניה לנכים מחיל על המשיבה חובה מפורשת לפטור את חברי הקבוצה מתשלום בעד חניה בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידים, או לחילופין לשפות אותם בעד תשלום דמי החניה.
48. המשיבה, המפעילה והמנהלת של החניונים במרכז הירידים, אינה מקיימת את הוראות חוק חניה לנכים, שכן היא גובה מכלל הנכים (למעט בעלי תג כחול) דמי חניה מלאים.
49. סעיף 4ב לחוק חנית נכים הוא חיקוק, אשר לפי פירושו הנכון, נועד לטובתם ולהגנתם של אנשים הלוקים בנכות פיסית, לרבות לטובתי ולהגנתי ולטובת ולהגנת כל חברי הקבוצה ללא יוצא מן הכלל.

המשיבה אינה רשאית, על פי שיקול דעתה הבלעדי, לרוקן מתוכן את הוראות החוק ולהחילן על קבוצה קטנה ומצומצמת בלבד של נכים. המחוקק לא הבדיל בין קבוצות הנכים השונות, וקבע כי הוראת החוק חלה על כל אוכלוסיית הנכים, ללא הבדל בין נכים הנושאים תג חניה כזה או אחר. משכך המשיבה אינה רשאית לקבוע כי רק נכים בעלי תג חניה כחול פטורים מדמי חניה בחניוניה.

50. הפרת החובה החקוקה גרמה לי ולכל אחד ואחד מחברי הקבוצה נזק ממון, בשווי דמי החניה שכל אחד ואחד מאיתנו שילם בעד החניה בחניונים המופעלים על ידי המשיבה במרכז הירידים. נזקי האישי הוא סך של 56 ₪, כמבואר לעיל ולהלן.

51. הפרת החובה החקוקה מייצרת למשיבה רווחים רבים, להם היא אינה זכאית.

52. נזקיי ונזקם הכולל של חברי הקבוצה יפורטו בהמשך תצהירי זה להלן.

עשיית עושר ולא במשפט

53. סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט") קובע כי:

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן-הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן-המזוכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה..."

54. המשיבה מפיקה ממעשיה הפסולים טובת הנאה כספית, תוך שהיא מתעשרת על חשבונם של חברי הקבוצה.

55. המשיבה גובה מחברי הקבוצה דמי חניה בניגוד להוראות הדין, ומשכך עליה להשיבם לחברי הקבוצה.

56. לעניין זה יפים דברי כבוד השופט עמירם בנימיני בת.א (ת"א) 2537/06 דניאל פרחן נגד מולטילוק בע"מ (פורסם בנבו):

"בדברים אלו באה לידי ביטוי מטרה שלישית ונוספת של התובענה הייצוגית - לצד מטרות הפיצוי וההרתעה - והיא מודגשת היטב בפסיקת בתי המשפט בארה"ב: נטילת הרווחים הלא-חוקיים מידין של הנתבע (disgorgement of ill-gotten gains) ומניעת התעשרות שלא כדין (ראה ס. דויטש, "עשור לתובענה הייצוגית הצרכנית - סיכום ביניים ומבט לעתיד", שערי משפט ד(1) התשס"ה 9, 21, 32). פרופ' דויטש מדגיש במאמרו הנ"ל, כי המטרות של הרתעה והשבת הרווח הבלתי-חוקי הן העיקר בתובענות ייצוגיות, ולא הפיצוי האישי..."

57. אטען, כי מטרות חוק תובענות ייצוגיות, שעניינן אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו לא תתגשמה ללא נטילת הרווחים הבלתי חוקיים מידיה של המשיבה. כיצד תורתע המשיבה מלהמשיך ולהפר את הוראות הדין, אם הרווחים שצמחו לה עקב הפרת החוק יוותרו בידיה?

המשיבה מפלה את חברי הקבוצה בניגוד לדין

58. המשיבה מפלה את חברי הקבוצה לעומת נכים מחזיקי תג חניה כחול, שלא כדין. בעוד שהמשיבה פוטרת נכים מחזיקי תג חניה כחול מדמי חניה, היא מחייבת את שאר הנכים מחזיקי תגי חניה מסוג אחר בדמי חניה מלאים.

59. סעיף 19ג לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלויות אוסר במפורש הפלייתו של אדם עם מוגבלות והוא אוסר במפורש פגיעה בזכות אנשים עם מוגבלות לנגישות.

”

19ג. איסור הפליה (תיקון: תשס"ה)
אין מפלים אדם עם מוגבלות ואין פוגעים בזכותו לנגישות, והכל בהתאם להוראות פרק זה.”

60. המשיבה דורשת מנכים נושאי תג חניה לנכה שאינו תג כחול דמי חניה בניגוד לדין, ומשכך היא מפרה אף את איסורי האפליה הקבועים בסעיף 19 ו' לחוק השוויון לאנשים עם מוגבלויות. סעיף 19ו' הנייל אוסר על מי שעיסוקו במתן שירות ציבורי או בהפעלת מקום ציבורי, בין היתר, לקבוע בקשר עם אנשים עם מוגבלויות תנאים שאינם ממין העניין או תנאים המונעים או מגבילים הנאה משירות ציבורי או מקום ציבורי.

הפרת הוראות חוק הגנת הצרכן

61. גביית דמי חניה על ידי המשיבה מחברי הקבוצה עולה כדי הטעיה על פי סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן").

62. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן מרחיב ומוסיף כי איסור ההטעיה חל על כל מעשה או מחדל:

” (א) לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה - העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן - הטעיה);”

63. המשיבה מטעה את חברי הקבוצה הן במעשה והן במחדל.

64. ההטעיה האקטיבית של המשיבה באה לידי ביטוי, בין היתר:

64.1. בכך שהמשיבה מפרסמת באתר האינטרנט שלה כי הפטור מדמי חניה במרכז הירידים תקף לבעלי נכים נושאי תג חניה בלבד.

64.2. השומרים מטעם המשיבה בכניסות למרכז הירידים מודיעים לחברי הקבוצה במפורש, כי הפטור מדמי חניה הוא לנכים נושאי תג חניה כחול בלבד.

- 64.3. עובדי המשיבה האחרים, למשל מזכירות המשיבה, מודיעים לנכים המתקשרים למרכז הירידים, כי הפטור מדמי חניה רלבנטי לנכים הנושאים תג חניה כחול בלבד, וכי אלה הן הוראות הדין, בשעה שהוראות הדין אינן עורכות כל הבחנה בין קבוצות הנכים השונות.
- 64.4. עובדי המשיבה אף מפנים את הפונים אליהם לאתר האינטרנט של המשיבה, שם מפורסם כאמור, כי הפטור מדמי חניה הוא לנכים בעלי תג חניה כחול.
65. המשיבה לא הודיעה ואינה מודיעה לנכים נושאי תג חניה לנכה, כי הם פטורים מתשלום בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידים, ובכך היא מטעה את חברי הקבוצה בעניין מהותי לעסקה – מחיר השירות.
66. אוסיף ואטען כי, המשיבה מפרה אף את הוראות סעיף 3 לחוק הגנת הצרכן, האוסרות ניצול מצוקת הצרכן. בשל מוגבלותם הפיסית, נדרשים חברי הקבוצה להחנות את רכבם בחניונים המופעלים על ידי המשיבה בתוך חניון מרכז הירידים. צורך זה נובע משטחו העצום של מרכז הירידים, בשל היותו מגודר ומתוחם ובעיקר בשל חוסר היכולת להחנות רכבים בתוך המתחם שלא בחניונים המופעלים על ידי המשיבה.
67. המשיבה מנצלת מצוקה זו במטרה לגבות מחברי הקבוצה תשלומים שהיא אינה רשאית לגבות על פי הוראות הדין.
68. אני וחברי הקבוצה צרכנים של המשיבה ואנו נזקקים לשירותיה הניתנים במרכז הירידים מעת לעת.

ד. נזקי ונזקי חברי הקבוצה

69. בשלב זה של התובענה די בכך שאוכיח כי לכאורה נגרם לי נזק (סעיף 4 (ב) (1) לחוק). נגרם לי נזק - הן ממוני והן לא ממוני.
70. המשיבה קיבלה ממני ומחברי הקבוצה סכומי כסף שהיא אינה זכאית לקבלם על פי הדין.
71. המשיבה גבתה וגובה מחברי הקבוצה דמי חניה בניגוד לדין. סכום תביעתו האישית הוא סך של 56 ₪, אותו שילמתי למשיבה בגין החניה בחניון המשיבה ביום 3 באוקטובר 2009 (ראה נספח 2 לתצהירי).
72. נכון לחודש נובמבר 2008 ישנם בישראל 87,756 נכים שהונפקו להם תגי חניה לנכים. מתוכם 6,185 בעלי תג חניה כחול, שאינם נמנים על חברי הקבוצה ו - 81,571 נכים הנכללים בקבוצה. למרבה הצער מאז חודש נובמבר 2008 נוספו לקבוצה חברים רבים נוספים.
- העתק ממסמך המפרט התפלגות נכים בעלי תג חניה, בהתאם למנפיק התג וסוג התג, שהוכן על ידי משרד התחבורה, מצורף לתצהירי נספח 5.

73. בין חברי הקבוצה ישנם נכים הסובלים מפגיעות גפיים חמורות, עיוורים, נכי מלחמה בנאצים, נפגעי פעולות איבה ונכי צה"ל.
74. מאתר האינטרנט של המשיבה עולה, כי בכל שנה מבקרים במרכז הירידים כ- 2 מליון מבקרים.
75. בהערכה סבירה (המקלה עם המשיבה), לפיה מספר ביקורי חברי הקבוצה במרכז הירידים דומה למספר ביקורי כלל האוכלוסיה בארץ, באופן יחסי, הרי שתנועת המבקרים מחברי הקבוצה במרכז הירידים מגיעה לכ- 27% מכלל חברי הקבוצה בשנה. דהיינו- 22,024 ביקורים בשנה. הערכה זו מבוססת על נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, לפיהם מספר תושבי ישראל בסוף שנת 2008 עמד על כ- 7,374,000 תושבים.
- 75.1. ההערכה שלעיל מקלה עם המשיבה, שכן סביר להניח כי נכים, בשל מוגבלותם, נאלצים להגיע למרכז הירידים ברכבם בלבד, מבלי להיעזר בשירותי התחבורה הציבורית (רכבות, אוטובוסים). משכך- סביר להניח כי שיעורי ביקורי חברי הקבוצה במרכז הירידים, באופן יחסי, גבוה מזה של האוכלוסיה הכללית בארץ.
- 75.2. בהנחה כי כל חניה במרכז הירידים אורכת כשעתיים בממוצע, ובשים לב למחירה של שעת חניה בסך של 20 ₪, הנזק השנתי המצטבר לחברי הקבוצה אינו נמוך מסך של כ- 880,960 ₪ (וזאת מבלי להתחשב במספר החברים שנוספו לקבוצה החל מנובמבר 2008).
- 75.3. סעיף 4 לחוק חניית נכים נכנס לתוקף ביום 7 באפריל 2005 ומשכך תקופת התביעה עומדת על - 4 שנים וכעשרה חודשים. משכך הנזק הממוני המצטבר לחברי הקבוצה אינו נמוך מסך של - 4,257,000 ₪ לכל התקופה (58 חודשים במצטבר).
- 75.4. כמבואר לעיל, ההערכה הנ"ל היא שמרנית ומקלה עם המשיבה. הפרטים המלאים והמדויקים בקשר עם היקפי החניה בחניוני מרכז הירידים נמצאים בידי המשיבה, ומשכך נזקי חברי הקבוצה במצטבר יהיו ניתנים לחישוב באמצעות נתונים אלה, במהלך בירור התביעה עצמה.
76. לי ולחברי הקבוצה נגרמה עוגמת נפש מרובה, לנוכח מעשיה ומחדליה של המשיבה. חיובי וחיובם של חברי הקבוצה בדמי חניה, בניגוד להוראות הדין, תוך ניצול מצוקתנו ולקותנו הפיסית עוררו בי תחושות קשות.
77. תחושותי הקשות התגברו, ביתר שאת, לנוכח הפרת הדין על ידי חברת בת של רשות ציבורית- עיריית תל אביב.
78. זכות התביעה בגין ראש נזק ללא ממוני, במסגרת תובענה ייצוגית, הוכרה בפסיקת בית המשפט העליון כבר בערעור אזרחי 97/1338 תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' תופיק ראבי ואח', פ"ד נו (4) עמ' 673 בעמ' 684 :

"אינני סבורה שעלינו לקבוע כי רק נזק ממוני יכול להצדיק תביעה ייצוגית. לתובע נגרם לכאורה נזק לא ממוני שאיננו עניין של מה בכך, ודי בכך כדי להכשיר את תביעתו כתביעה ייצוגית." (דברי כבוד השופטת נאור).

79. אטען כי הנזק הלא ממוני מסתכם לסך של 100 ש"ח לכל הפחות לכל אחד מיחיד הקבוצה.
80. הנזק הלא ממוני המצטבר שנגרם לחברי הקבוצה, בשים לב למספרם של חברי הקבוצה, אינו נמוך מסך של – 8,157,100 ₪.
81. אשר על כן, הנזק הממוני והלא ממוני המצטבר של כלל חברי הקבוצה מוערך בסכום שאינו נמוך מ- 12,414,000 ₪.

ה. בתביעתי מתקיימים כל התנאים לאישורה כתביעה ייצוגית

מטרות החוק והגשמתן במקרה דנא

82. סעיף 1 לחוק מבהיר מה הן ארבע מטרותיו. להלן נראה, כי אישור תביעתי נגד המשיבה כייצוגית יגשים את ארבע מטרות החוק בסוגיה נשוא תביעתי.

82.1 אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו:

82.1.1. המקרה דנא הוא מקרה מובהק של הפרת הוראות דין, באופן בוטה, יום יומי ובהיקפים נרחבים.

82.1.2. המקרה דנא חמור במיוחד, בשים לב לכך שמדובר בחברה בבעלות ובשליטה מלאה של רשות ציבורית.

82.1.3. כפי שצינו לעיל, לתובענה זו חשיבות ציבורית והיא באה לקדם אינטרסים חשובים של החברה בכללותה, הרואה בשילובם בחברה של אנשים עם מוגבלות אינטרס חברתי מובהק.

82.1.4. המשיבה מסכלת את כוונת המחוקק להגן על זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, שבאה לידי ביטוי בשורה של חוקים וביניהם, חוק החניה לנכים וחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות.

82.2. מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין: מרבית הנפגעים אינם מודעים כלל להפרת הדין ולפגיעה בהם. מכשיר התובענה הייצוגית הוא הדרך היחידה בנסיבות העניין לפיצוי הנפגעים ולמתן סעדים אחרים שיועילו לכלל חברי הקבוצה הנפגעת (צווי מניעה כמפורט להלן).

- 82.3. **ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות:** לא תיתכן מחלוקת, כי ניהול תביעותי בדרך של תובענה ייצוגית תביא לחיסכון וביעילות במשאבים, שכן עדיף לפתור את המחלוקת נשוא התובענה בהליך אחד, מאשר באלפי הליכים נפרדים.
- 82.4. **מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לרבות לסוגי אוכלוסיה המתקשים לפנות לבית המשפט כיחידים** – כאשר הנוזק לכל אחד ואחד מחברי הקבוצה הוא נמוך ואינו מצדיק הגשת תביעה נפרדת, כמו במקרה דנא, תובענה ייצוגית היא הדרך היחידה למימוש זכות הגישה לבית המשפט לאלפי חברי הקבוצה.
83. סעיף 4 (א) לחוק קובע מי רשאי להגיש תביעה ייצוגית לפי החוק וסעיף 8 לחוק קובע את התנאים לאישורה של תובענה כייצוגית. להלן נראה כי אני עומד בכל התנאים שנקבעו בחוק לאישור תביעותי כייצוגית.
84. **יש לי עילה בתביעה כאמור בסעיף 3 (א) לחוק**
- 84.1. סעיף 3(א) לחוק קובע, כי לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה לחוק או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית.
- 84.2. סעיף 1 לתוספת השניה לחוק קובע, כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית נגד עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין הלקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו.
- 84.3. סעיף 1 לחוק הגנת הצרכן מגדיר את המונח "עוסק" בזו הלשון:
- "עוסק" – מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן;
- 84.4. אין מחלוקת כי המשיבה היא עוסק כהגדרת מונח זה בחוק הגנת הצרכן.
85. **הגדרת הקבוצה**
- אטען כי יש להגדיר את חברי הקבוצה, בהתאם להוראת סעיף 10 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, באופן הבא:
- "כל הנכים בארץ, שהונפק להם תג חניה כדין, למעט נכים בעלי תג חניה כחול, אשר שילמו למשיבה דמי חניה בחניונים המופעלים על ידה במרכז הירידיים, החל מיום 7 באפריל 2005 ועד למתן פסק דין בתביעתי" (להלן: "קבוצת התובעים" או "הקבוצה").

לחילופין, מתבקש בית המשפט הנכבד להגדיר את קבוצת התובעים באופן אחר לפי שיקול דעתו.

תביעתי מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכל חברי הקבוצה (סעיפים 4(א) ו- 8(א) לחוק

- 86.1. כל עילות התביעה שיש לי כנגד המשיבה עומדות גם לכל חברי הקבוצה. הפרת החובות החקוקות על ידי המשיבה נעשו באותה הדרך, שפגעה ועדיין פוגעת בעשרות אלפי נכים.
- 86.2. השאלות המשפטיות והעובדתיות המהותיות בתביעתי משותפות לתביעת כל יחיד הקבוצה, שכן הוראות הדין הרלבנטיות לתביעתי חלות ביחסים שבין המשיבה לבין כל חברי הקבוצה.
- 86.3. מאתר האינטרנט של המשיבה, נספח 3 לתצהיר, עולה כי חיובם בדמי חניה של נכים, שאינם בעלי תג חניה כחול, היא מדיניות מוצהרת של המשיבה ולא טעות מקומית של השומר בכניסה למרכז הידידים.

יש אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות לכל חברי הקבוצה תוכרענה לטובת הקבוצה (סעיף 8(א) לחוק

- 87.1. לי, כמו גם לכל יתר חברי הקבוצה, עילות טובות כנגד המשיבה.
- 87.2. מאחר שגביית דמי חניה מחברי הקבוצה מנוגדת לחוק חניית נכים, הרי שהמשיבה פועלת בניגוד לדין. משכך ישנה סבירות גבוהה כי השאלות המשפטיות המשותפות לחברי הקבוצה אף תוכרענה לטובתם.
- 87.3. חברי הקבוצה זכאים לכל הסעדים המפורטים להלן ולמצער לחלקם. לא תיתכן מחלוקת, כי המשיבה אינה יכולה להמשיך ולחייב נכים בדמי חניה בחניונים המופעלים על ידה, משכך לחברי הקבוצה מוקנית זכות לקבל סעד האוסר על המשיבה להמשיך ולחייב נכים בדמי חניה בחניונים המופעלים על ידה.
- 87.4. הוראות החוק שהופרו ומופרות על ידי המשיבה ברורות, נהירות ואינן משתמעות לשני פנים, משכך ישנה יותר מפשרות סבירה כי השאלות המשותפות לכל חברי הקבוצה תוכרענה לטובת הקבוצה.

תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין

- 88.1. מכשיר התביעה הייצוגית הוא כלי יעיל, ראוי והולם לקידום אינטרסים חברתיים, אכיפת חוקים והרתעה מפני הפרתם.
- 88.2. התובענה דנה נועדה לקדם, בין היתר, אינטרס ציבורי חשוב, שכן גם המחוקק וגם החברה בכללותה רואים בשילובם בחברה של אנשים עם מוגבלות אינטרס ציבורי מובהק.

88.3 סכום התביעה האישית הוא נמוך ואין בו כדי להצדיק ניהול תביעה אישית פרטנית ומאידך הנזק הממוני המצטבר לחברי הקבוצה עולה על 4 מליוני ₪. משכך – רק תובענה ייצוגית תביא להפסקת הפרת הוראות הדין על ידי המשיבה ולאכיפת הוראות הדין.

88.4 המשיבה פועלת במודע, ומפניותי אל נציגיה עולה, כי המשיבה אינה רואה כל פסול בחיובם של חברי הקבוצה בדמי חניה. המשיבה פועלת באותו האופן במשך שנים באין מפריע.

88.5 אם לא תאושר התובענה כייצוגית, המשיבה עלולה לפרש זאת שלא כהלכה, כאילו ניתן לה היתר להמשיך ולהפר את הוראות הדין. כך ייצא שתסוכל אחת ממטרות החוק העיקריות, היינו אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו.

88.6 זאת ועוד – אם לא תאושר התובענה כייצוגית יהיה בכך לשדר מסר שלילי לעוסקים רבים אחרים, לפיו אין כל חובה לקיים את הוראות חוק חניה לנכים.

88.7 כך ייצא שכוונת המחוקק לשלב בחברה אנשים עם מוגבלות, כביטוייה בחוק השוויון לאנשים עם מוגבלות, תסוכל ותהפוך לסיסמא ריקה מתוכן.

89. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת

בתובענה נשוא תצהירי איוצג על ידי עו"ד אבנר גבאי. עו"ד גבאי הוא בעל ניסיון רב בניהול תביעות ייצוגיות, הן כמייצג תובעים והן כמייצג נתבעים.

90. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב

90.1 התובענה הוגשה על ידי בתום לב. עובר להגשת תביעתי, פניתי אל נציגי המשיבה ואלה הבהירו לי כי אין המדובר בטעות, כי אם במדיניות מוצהרת של המשיבה, המפורסמת לרבים אף באתר האינטרנט של המשיבה.

90.2 אני וב"כ ננהל את התובענה ונייצג את חברי הקבוצה בתום לב.

90.3 אין כל ניגוד עניינים ביני לבין חברי הקבוצה, משכך אין כל חשש לחוסר תום לב מצדי.

91. סיכום

91.1 כוונת המחוקק לעודד שילובם בחברה של אנשים עם מוגבלות, להגן על זכויותיהם ולאפשר להם למצות את מלוא יכולותיהם, תסוכל ללא התערבות והגנת בתי המשפט.

91.2 אינטרסים כלכליים של המשיבה והרצון להגדיל את הכנסותיה של המשיבה אינם מצדיקים הפרת הוראות הדין.

91.3 המשיבה פועלת באופן יום יומי באופן הפוגע בחברי הקבוצה, בניגוד להוראות הדין ותוך הפליית חברי הקבוצה לעומת קבוצת נכים קטנה בעלי תו חניה כחול.

91.4. תובענה ייצוגית היא הדרך היחידה שתגרום למשיבה להפסיק את אופן פעולתה הלא חוקי והיא המסגרת היחידה שתביא לפיצויים של חברי הקבוצה.

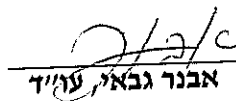
91.5. תביעתי עומדת בכל התנאים לבירורה כתביעה ייצוגית מכוח הוראות החוק.

הריני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי שלעיל אמת.

מושיקו מלכה

אישור

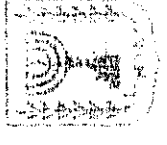
אני הח"מ, עו"ד אבנר גבאי, מאשר כי ביום 2 במרץ 2010 הופיע בפניי, במשרדי מר מושיקו מלכה ת.ז. 033460346 לאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת וכי במידה שלא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את האמור בתצהיר דלעיל וחתם עליו בפניי.

אבנר גבאי, עו"ד

18\64\972

מדינת ישראל / משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

STATE OF ISRAEL

משרד התחבורה ולבנה

033460346

ID No: 251108/60780

מלכה מושיקו
שם

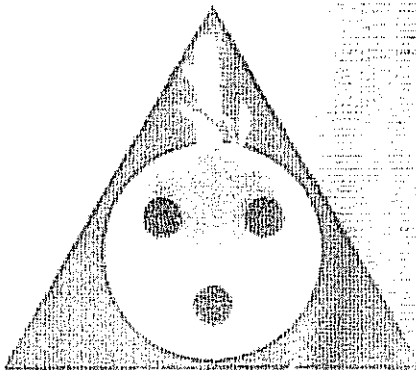
MALKA MOSHIKO

NAME

033460346

251108/60780

מדינת ישראל / מנהל תרומות והבטיחות כדורים
STATE OF ISRAEL

תג חניה ל

BOARD FOR DISABLED PERSONS

מס' הרכב: 46-0

66-0 0346

בתוקף מ: 25.11.2008

בתוקף עד: 31.12.2012

IL

EX

משרד הביטחון - אגף השיקום
Ministry of Defense
Rehabilitation Department

מדינת ישראל
State of Israel

תעודת נכה
Disabled Veteran

795132007

שם : מלכה מושיקו

Name : MOSHIKO MALKA

I.D. Number : 033460346

Valid until :

מס' ת.ז.
תוקף

2

חניון מרכז הירידים

רוקח 101, תל אביב,

ע.פ. 520022229

תאריך: 03/10/09

שעה: 22:58:13

חשבונית מס קבלה 6/830/211

40343 - כרטיס

סכום כולל מע"מ 56.00

חיוב בכרטיס אשראי: 56.00

כרטיס: xxxxxxxxxxxx3948

03/10/09	20:02	זמן כניסה
03/10/09	20:02	תוקף

אירועים מצולמים
לחצו לסרטון

כל האירועים והתקופות >

מבחר 2009

31	29	28	27
6	5	4	3
1	2	3	4
10	12	11	10
17	19	18	17
24	23	22	21
31	29	28	27
4	3	2	1

Crowne Plaza
City Center/Azrieli

פרנמו
2009
יוצא לאור

מרכז התקנים במספרים
2 מקליון
מבקריו בשנה

< הסדרת התיק

1. תחילת 1 בספטמבר 2009. התקנה מתבצעת בבית מבקריה במסגרת פגישת המידע. התכנה להחל מהשקעה הראשונית עם הגעת נרדס הקונגרס (נרדס התיק) אלקטרוני בלבד.
2. בוא ק. נרדס הקונגרס עשוי את התכנה במהלך ימי התקנה. התקנה מפורטת, התכנה נרדס הקונגרס ותקנה נ"פ מסומן הלקה שיתקן נ"י מרכז הירדס. במקום נרדס הקונגרס הרשמי לרשימת רוב אזור בלבד.
3. יש לתת שבוע הראשון של לישות שיחיה בבנין עם נרדס הקונגרס היא לשלוח נרדס מס' 1511.
4. עור, ש' לתקופה לנרדס את הנרדס בבנין במסגרת התקנה. מרכז התקנה יתן לא במהלך התקנה לנרדס אמצעי שכן, במרכז של נרדס ואמצעי הנרדס יבצע.
5. בכל מקרה של אבחון הנרדס או בדיוק, או בעת התקנה לרוב אזור במסגרת הרוב הראשון מסמך בבית ש' לרשימת 55 עם עבר כל ש' עשוי לרשימת הנרדס.

מחירי התיק למבקרים:

שנת ראשונה	20 ש"ח
כל רבע שנה בספט עד שנת 5 ש"ח	
כל רבע שנה לאחר שנת 4 ש"ח	
כל רבע שנה לאחר שלוש שנות 2 ש"ח	
מקסימום ליום	65 ש"ח

החנייה ב 4 מקליון
כל רבע שנה לאחר שלוש שנות החנייה ב 2 מקליון בלבד
לפרטים מספרים ניתן לזמן לזמן רחוק - מוזלוקי הפועל, טל: 03-640-4460 א

כללי:
* למעצבים וספקים - י"פ הסדר מיוחד לפרטים ורכישת כרטיסים ניתן לפנות לגב' אורית רחן במחלקת החלטה חשבונות טל: 03-640-4460
* ניתן לשלם לכרטיס אשתי
* עמדות התשלום נגישות לקהל מוגבל
* החנייה חופשית לנכים בעלי יתרון כחול

שידורים למסכים
< מרכז התקנים
< אמצעי תמיכה
< התקנה
< אזור רחוק
< אזור רחוק
< פורטל שיתוף
< מסמך התיק והתקן
< לפרטים
< דרכי התקנה

מבוקים

אירועי אי-חוקי במסגרת הירדס
לפרטים במסגרת
לפרטים נוספים

החנה מונעת - איחוד כוחות
04/05/2010
4-8/5/2010

מלונות
בתל אביב
לפרטים נוספים

4

מנהל מרכז הירידים והקונגרסים בישראל בע"מ

< אודות

מרכז הירידים והקונגרסים בישראל בע"מ, מתחדש בהדרגה, ערוך ומותאם לפעילות בשנות האלפיים. במרכזו, ביתן חדש ומודרני, סובל במרחבי דשא ירוקים ופרחים בכל צבעי הקשת.

הראייה הכלכלית מציבה את התערוכות המקומיות והבינלאומיות בראש סולם העדיפויות של מרכז הירידים. יחד עם זאת, מאפשרת שימוש בבינתים ובשטחים הפתוחים למגוון רחב של פעילויות כמו: מופעי תרבות, אירועי חברה, אירועים עסקיים, השקות, תצוגות אופנה ואף אירועים אישיים, במגוון רחב של סגנונות, כידי הדמיון, ותר גמישות מירבית בארגון האירועים והפקתם.

כבר מעל 70 שנה, משמשת חברת מרכז הירידים והקונגרסים בישראל בע"מ, כחלון הראווה הראשי של עולם העסקים במסגרת ישראל. החברה נוסדה ב- א' בניסן תקל"ב, 7 באפריל 1932, אז נחנך לראשונה "ירד המזרח", על ידי הנציב העליון, סר ארתור ווקופ, שמטרתו הייתה להדק את הקשרים עם מדינות האיזור ולהפגין את הישגיו הכלכליים של היישוב העברי בארץ ישראל. היריד הראשון השתתפו 23 מדינות, ביניהן -מצרים, סוריה, עיראק, איראן, טורקיה ויוון, והוא התקיים במשך 28 יום.

בשנת 1959 עבר "ירד המזרח" משטח גני התערוכה בשפך ירקון למתחם גני התערוכה בעד' דוקח, ובהמשך, שונה שמו ל"מרכז הירידים והקונגרסים בישראל בע"מ". סמלו המסחרי - הלוגו של מרכז הירידים עוצב על ידי האמן אריה אלונגי, בדמות "הגמל המעופף", רעיון השאוב מאגדות המזרח ומתאר כיצד הגמל - סמל המזרח והמסחר, המתנהל בעלצליים, פורש כנפיו ומתקדם לשחקים. בשנת 1983, נחנך מבנה "מרכז הקונגרסים" - ביתן 10, בסגנון מערבי מתקדם. מאז ועד היום משמש המתחם כולו משכן למאות תערוכות ואירועים, אליהם מגיעים מיליוני מבקרים, מהארץ ומהעולם.

בסוף שנת 2003, נחנך במרכז הירידים ביתן מס' 1 - הגדול בישראל ובמזרח התיכון, לתערוכות ואירועים, המציב סטנדרטים חדשים של מקצועיות ואיכות לכל ענף התערוכות, האירועים והכנסים. המבנה משתרע על שטח של כ- 20,000 מ"ר, ובהקמתו הושקעו מיטב האמצעים הקיימים בענף, בנוסף לעיצוב המרשים.

מרכז הירידים והקונגרסים בישראל בע"מ הינה חברה ערוכות בבעלות עיריית ת"א-יפו.

לחברה ננועצת מנהלים, בראשות מר צבי ימיני - הי"ר, ובניהול מר אמיר תמרי, [עו"ד] - המנכ"ל, המנהלים את מרכז הירידים כחברה כלכלית, לכל עניין ודבר. בנוסף, 50 עובדים מיומנים ומקצועיים, המבצעים את עבודתם בייעול ומסירות, תוך מתן מענה הולם לכל טשא.

- לטברת ארבעה אגפים:
- תערוכות;
- כנסים ואירועים;
- תפעול ואחזקה;
- כספים;

במרכז הירידים נערכים מדי שנה בין 45-60 תערוכות ואירועים, בסדר גודל שונים, החל משימוש בביתן אחד ועד לניצול שטח כל מרכז הירידים, מידי שנה פוקדים את המרכז יותר משני מיליון מבקרים ועוד אלפי מציגים במאות אירועים ותערוכות.

מרכז הירידים והקונגרסים בישראל הממוקם בתל אביב, לב בירת העסקים הישראלית, עם נגישות ויצאת דופן לכל ציר התחבורה הראשיים בגוש דן - ממערב נתיבי איילון, מדרום שד' חקק ותחנת הרכבת במרחק עשרות מטרים מערבית למרכז הירידים, בה חולפות מדי יום כ- 180 רכבות, מנהריה בצפון, בור שבע בדרום וראש העין במזרח.

שטחו הכללי של מתחם מרכז הירידים משתרע על כ- 300 דונם. כ- 15,000 מ"ר שטחי תצוגה מקורים, המחולקים ל- 10 ביתנים ממוזגים, בסדרי גודל שונים, המאפשרים כניסה עם רכבים דרך דלתות גדולות.

בכל אחד מהביתנים תשתיות חשמל מגוונות, לחץ אוויר, מים וביוב, תקשורת קונית מגוונת ואינטרנט אלחוטי.

בנוסף, כ- 40,000 מ"ר שטחי תצוגה פתוחים, בצמוד לביתנים, על מרשאות ירוקות ואבנים משתלבות, המתחברים בקלות לתשתית השמל, מים וביוב, לתצוגות ואירועים.

תניה - במתחם ובסביבתו הקרובה יש תניה מסודרת של כ- 10,000 מקומות, מותכנן כ- 1,500 במתחם מרכז הירידים, ו- 2,000 מקומות במתחם הדרייב אין. בנוסף, כחניון גני יהושע - מעבר לכביש ובתנין רפידים, הנמצא במרחק הליכה מהמתחם.

זכיית מרכז הירידים וספקי שירותים גלויים נוספים, הממוקמים במתחם, מהווים השלמה ליעודה המרכזי של החברה, ומאפשרים שילוב הפעילות בהמאה:

- OCEAN;
- הוטלה;
- מורג מידף;
- לורה פיצה - שוקר העמקעשעה

באולמות, שטחי דשא כניסות ויציאות נפרדים. זאת, גם לאור המרחבים הגדולים, ההפרדה בין הבתנים, שער כניסה נפרדים, דבר המאפשר קיום מס' תערוכות ואירועים שונים, בו זמנית, וטרך תחושת פרטיות. כסימנת עירנו ת"א-יפו - "עיר ללא הפסקה", גם אצלנו, התערוכות והאירועים יכולים להתקיים בכל עת, ובלוח זמנים גמיש.

5

1000

10/11/2008

התשלום יבצע על ידי ג'ורג' וואן ויליאם
 51757 כמות: 1 דמי
 4773 כמות: 2 כספי
 4572 כמות: 1 שירותי
 35576 כמות: 1 שירותי

8248 כמות: 1 דמי
 451 כמות: 2 כספי
 4572 כמות: 2 שירותי

8160 כמות: 1 דמי
 89 כמות: 2 כספי
 8248 כמות: 2 שירותי

13434 כמות: 1 דמי
 387 כמות: 2 כספי
 14021 כמות: 4 שירותי

1768 כמות: 1 דמי
 884 כמות: 2 כספי
 1970 כמות: 3 שירותי

85 כמות: 1 דמי
 1 כמות: 2 כספי
 84 כמות: 3 שירותי

85 כמות: 1 דמי
 13 כמות: 2 כספי
 108 כמות: 7 שירותי

20 כמות: 1 דמי
 7 כמות: 2 כספי
 37 כמות: 3 שירותי

13 כמות: 1 דמי
 13 כמות: 2 כספי
 13 כמות: 3 שירותי

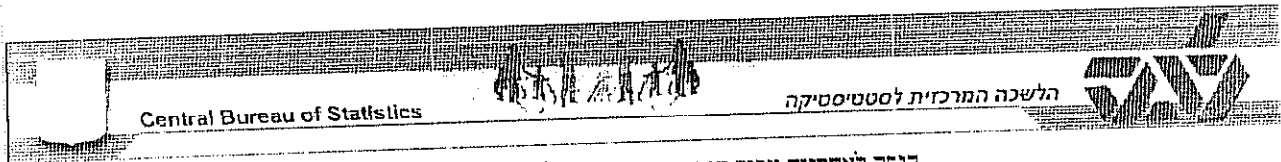
33 כמות: 1 דמי
 88 כמות: 2 כספי
 88 כמות: 3 שירותי

07756 1000

שירותי
 10.11.2008

קולקט
 3
 1000

6

הרשק לאחרונה עבור הירחון הסטטיסטי לישראל מס' 1/2010

ב. אוכלוסייה

לוח ב/1 - אוכלוסייה, לפי קבוצת אוכלוסייה אלפים

	אוכלוסייה קבועה ⁽¹⁾								
	כמויגעה				בסוף התקופה				
	ערבים	יהודים ואחרים ⁽²⁾		סך הכל	ערבים	יהודים ואחרים ⁽²⁾		סך הכל	
		מזה: יהודים	סך הכל			מזה: יהודים	סך הכל		
1997	1,053.5	4,658.8	4,775.4	5,828.9	1,069.4	4,701.6	4,830.5	5,900.0	1997
1998	1,087.4	4,743.4	4,883.3	5,970.7	1,105.4	4,785.1	4,936.0	6,041.4	1998
1999	1,124.7	4,829.0	5,000.6	6,125.3	1,143.9	4,872.8	5,065.2	6,209.1	1999
2000	1,166.3	4,914.1	5,122.9	6,289.2	1,188.7	4,955.4	5,180.6	6,369.3	2000
2001	1,208.1	4,990.2	5,231.0	6,439.0	1,227.5	5,025.0	5,281.3	6,508.8	2001
2002	1,245.7	5,059.6	5,324.2	6,570.0	1,263.9	5,094.2	5,367.2	6,631.1	2002
2003	1,282.8	5,129.8	5,407.0	6,689.7	1,301.6	5,165.4	5,446.8	6,748.4	2003
2004	1,320.9	5,201.5	5,488.0	6,809.0	1,340.2	5,237.6	5,529.3	6,869.5	2004
2005	1,358.7	5,275.7	5,571.5	6,930.1	1,377.1	5,313.8	5,613.6	6,990.7	2005
2006	1,395.2	5,353.6	5,658.5	7,053.7	1,413.3	5,393.4	5,703.4	7,116.7	2006
2007	1,431.7	5,435.8	5,748.4	7,180.1	1,450.0	5,478.2	5,793.6	7,243.6	2007
2008	1,468.8	5,523.7	5,840.0	7,308.8	1,487.6	5,569.2	5,886.3	7,374.0	2008

(1) אוגדני האוכלוסייה אינם כוללים את אוכלוסייה העובדים הזרים.
 (2) הקבוצה "יהודים ואחרים" כוללת יהודים, אוכלוסייה ללא סיווג דת ומוגרים לא-ערבים.

